

อุทิสกุศล

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

การของศาสนา ในศาสนานี้ศาสนาเป็นเครื่องอยู่ของใจ เวลาอาหารของกาย เราหาอาหารของกาย อาหารของใจใจ การเสริมต่อให้หัวใจเข้มแข็ง การเกิดเราเกิดมาบุญกุศลพาเกิด ต้องบุญกุศลพาเกิดนะ แต่ว่าบุญกุศลพาเกิดทำไมคนเกิดมามากมายมหาศาล คนเกิดมามากมายมหาศาลจิตไม่มีที่แสวงหาที่เกิดนี้ จิตมีมหาศาลเลยที่จะเกิดอีก

แต่เกิดไม่ได้เพราะอะไร? เพราะว่ามันไม่มีส่วนบุญกุศลตัวนี้ ตัวบุญกุศลนี้พาเกิด บุญกุศลคือศีล ๕ ใจ การมีปาณาติปาตา อทินนา เห็นไหม กาเมสุมิจจารณี ศีล ๕ นิมนุชย์สมบัติ ศีล ๕ สมบูรณ์มนุษย์สมบัติ มนุษย์การเกิด เกิดนี้มาแล้ว ยังเกิดมาแล้วพบพุทธศาสนา เกิดมาแล้วอย่างหนึ่ง พบพุทธศาสนาอีกอย่างหนึ่ง ศาสนาสอนให้เราเริ่มทำบุญกุศลต่อไป

การเกิดการตายนี้มันเป็นการเกิดการตายโดยธรรมชาติของมัน แต่เกิดแล้วการดำรงชีวิตอยู่ให้มีสถานะนี้ การปลูกต้นไม้ เห็นไหม การก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ ว่าการก่อสร้างนี้เป็นการสร้างยาก แต่พอสร้างขึ้นมาแล้ว การบำรุงรักษานี้ยากกว่านะ เราไม่ได้มองดูการบำรุงรักษา เราไปมองดูการก่อสร้างว่าเป็นของยาก มันสร้างได้ยาก

ชีวิตนี้ก็เหมือนกัน การเกิดจากท้องพ่อท้องแม่ออกมานี้ คิดว่าการเกิดนั้นแสนยาก เกิดนั้นก็แสนยาก แต่เกิดมาแล้วการดำรงชีวิตขึ้นมา เราดำรงชีวิตเราไปนี้บุญกุศลพาเกิดไป ความสุขความทุกข์ในการดำรงชีวิตนี้พระพุทธเจ้าสอนให้ทำบุญกุศล ให้ทำคุณงามความดี ถ้าทำคุณงามความดีมันจะเป็นบุญกุศล เป็นความสุขของเรา

ผู้ใหญ่พ่อแม่ถ้าลูกอยู่ในโอวาท ลูกอยู่ในกติกานะ พ่อแม่จะมีความสุขมาก แล้วลูกประสบความสำเร็จพ่อแม่จะมีความสุขมากขึ้นไปอีก ถ้าลูกเกรงเหตุขึ้นมาพ่อแม่จะเดือดร้อน ความเดือดร้อนอันนั้น บุญหรือบาปมันก็เทียบเข้ามาให้เห็น แล้วมันเป็นไปไม่ได้เพราะอะไร? เพราะจิตดวงนั้นเป็นของเขา จิตดวงที่มาจากนั้นเป็นของเขา มาอยู่กับเรานี้กรรมดีกรรมชั่วสร้างสมมา มันถึงสะสมมา

พอเข้ามาเป็นลูกเป็นญาติของเรานี้ เราก็ต้องมีความเจ็บปวดไปกับเขาอันนั้น ถ้ามีความผิดพลาดลงไป ความสลดขาดตอนไป อันนั้นเราก็ต้องตามไป ตามไปหมายถึงมันเป็นผลของกรรม กรรมนี้เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “มนุษย์ที่เกิดมาในโลกนี้ ที่ไม่เคยเป็นเครื่องญาติกันมาเลยนี้ไม่มี” เพราะการเกิดการตายมันยาวไกลมาตลอด นี่การสร้างบุญกุศล การอุทิศส่วนกุศลให้ถึงกัน มันถึงอุทิศส่วนกุศลให้ถึงกับใจดวงนั้น

พระเจ้าพิมพิสารเวลาญาติของท่านมานี้ เวลาเห็นญาติของท่าน ท่านเห็นญาติของท่านนะ พระเจ้าพิมพิสารตกใจมาก ไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “นั่นใครนะ?” ไม่รู้เพราะเห็นขึ้นมาที่หน้าต่าง พระพุทธเจ้าบอกว่า “สิ่งนั้นคือญาติของเขา ญาติของเขานั้นรอส่วนบุญกุศลของเขา” เขาอุทิศส่วนกุศลของเขาไป ถึงจะได้อย่างนั้น พระเจ้าพิมพิสารเชื่อใจ เชื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงถวายสังฆทาน ถวายสังฆทานนั้นพวกเปรตญาตินั้นได้ขึ้นมา ก็ได้มีความสุขออกไป

นี่การอุทิศส่วนกุศลนี้พระพุทธเจ้าสอนให้อุทิศส่วนกุศลไป เราอุทิศส่วนกุศลเพื่อใจดวงนั้น แต่ใจดวงนั้นหรือว่าญาติของเรานี้ทุกคนปรารถนา เราชรักใคร่ก็แล้วแต่ เราอยากให้คนนั้นมีความสุข ถ้าเรามีความสุข เราสร้างบุญกุศลของเรา เรามีความสุขของเรา เขาก็พอใจ การกระทำของเรา เห็นไหม ถ้าญาติของเราประสบความสำเร็จ เรามีความพอใจ เขาก็พอใจเราก็พอใจ ความสุขนั้นเป็นเสมอกัน

อันทำคุณงามความดีของเรานั้นคุณงามความดี การดำรงชีวิตของเราไปนี่เป็นการทดแทนบุญคุณ ทดแทนบุญคุณเพราะเราดำรงชีวิตของเราได้ เราตั้งของเราอยู่ได้ เราทำของเราประสบความสำเร็จ

ความสำเร็จของเราไป ชีวิตต้องเป็นไป แต่ความเศร้าหมองของใจมันเกี่ยวข้องกัน ความเศร้าหมอง
ความคิดถึงกัน ความอาลัยอาวรณ์นี้มันต้องมีโดยธรรมชาติของมัน

อาลัยอาวรณ์อันนั้นต้องแปรให้เป็นพลังงาน เป็นบุญกุศลใจ เป็นสิ่งที่เราจงใจทำคุณงาม
ความดี คิดถึงมันต้องความคิดถึง แม้แต่พ่อแม่ของเราที่เสียไปแล้วเราก็คิดถึง พอคิดถึงแล้วเรา
สร้างคุณงามความดีแล้วอุทิศส่วนกุศลไป มันได้ ๒ อย่าง หนึ่งเราอยู่ในขอบเขตของคุณงามความ
ดี คุณงามความดีจะให้ผลกับเรา ถ้าเราทำคุณงามความดี

“กลิ่นของศีลหอมทวนลม” กลิ่นของดอกไม้ กลิ่นของเครื่องหอมนี้มันหอมไปตามลม
กลิ่นของศีลหอมไปทวนลม คุณงามความดีนี้หอมไปทวนลม เห็นไหม แม้แต่คนมันทวนไปตาม
คำปากลม ปากของคนนี้พูดไปว่าคนนั้นเป็นคนดี คนนั้นเป็นคนอยู่ในโอวาทของพ่อแม่ดี กลิ่น
ของศีลหอมทวนลม คุณงามความดีหอมทวนลม

แล้วสิ่งที่คนทำคุณงามความดีนี้ คนดีผีคุ้ม คุ้มเพราะว่าสิ่งที่คุณงามความดี ความทำในที่ลับ
ในที่แจ้งนี้เราสามารถปกปิดกันได้ แต่เราไม่สามารถปกปิดจิตดวงวิญญาณของเทวดาของอินทร์
ของพรหมที่เขาเห็นของเราได้ ความดีหรือความชั่วที่เราปกปิดไว้นั้น มันเป็นที่เราปกปิดไว้เฉย ๆ

คุณงามความดีก็เหมือนกัน เราทำแล้วคิดว่าสิ่งที่เขาล่วงไปแล้ว เขาจะไม่รู้ ...รู้ตลอด รู้เห็น
ไปตลอดเลย เพราะจิตวิญญาณมันมองมา จะทักจะทายเป็นคุยกับเรา คุยกับเราไม่ได้เพราะเขาอยู่ใน
ภพชาติของเขา เขาอยู่ในขอบเขตของเขา แล้วทำคุณงามความดี นี่ทดแทนบุญคุณ ความสุขอันนั้น
เกิดขึ้น คุณงามความดีในอะไร? ในทาน ในศีล ในภาวนา

ในทาน ในศีล ในภาวนานี้มันเป็นสมบัติที่ว่ามันเป็นบุญกุศลที่พาต่อไป คุณงามความดีใน
การดำรงชีวิตอย่าง...ความพอใจในบุญกุศลของเรา เราอุทิศส่วนกุศลอันนั้นไป เราทำคุณงามความ
ดี เรามีความสุขของเราในความพอใจของเรา ความสุขอันนั้นมันเสมอกันหมด ความสุขอันนั้น
อุทิศส่วนกุศล ที่อุทิศส่วนกุศล อุทิศส่วนกุศลตรงไหน? ตรงที่ว่าถ้าไม่มีอะไร เราจะนึกเอาอะไร
เรานึกไม่ได้เลย สิ่งที่เรานึกไม่ได้

แต่ในเมื่อเราสละออกไป เราหามาด้วยน้ำพักน้ำแรงของเรา เหนื่อยยากขึ้นมา นี่ถ้าทำบุญ ได้กุศลมาก กุศลเพราะอะไร? เพราะว่าสิ่งที่หามาเป็นบริสุทธฺิ ได้มาด้วยความบริสุทธฺิ บริจาคไป ด้วยความบริสุทธฺิ ปฏิภาหฺก ผู้รับรับด้วยความบริสุทธฺิ รับแล้วให้ประโยชน์อันนั้น มันเป็นความ บริสุทธฺิ บริสุทธฺิเพราะว่าเราให้ด้วยความพอใจ

มันเป็นสัมมาทิฏฐิความเห็นถูกต้องทั้งหมด จิตนั้นมีความถูกต้องอันนั้น อุกิศส่วนกุศลอัน นั้นออกไป บุญกุศลอันนี้มันก็ถึงต่อกัน ใจ โทโรใจ โทโรจิตใจ โทโรจิตมันถึงกัน ใจคิดถึงกันนี่คิดถึง กันหมด มันเหมือนกัน เราคิดถึงสิ่งใดในโลกนี้สิ เราคิดถึงที่ไหนก็แล้วแต่ เราคิดบ๊บบมันจะเกิด ขึ้นมาในใจ ๆ ทำไมมันคิดแล้วเกิดขึ้นมาได้ล่ะ?

สิ่งนี้ก็เหมือนกัน เราคิดเราเกิดขึ้นมาในใจ ถ้าเขาทำได้ ๆ ถ้าเขาทำไม่ได้ เห็นไหม เขาเป็น เกิดในบุญกุศล เกิดในพรหม เกิดในอะไร อาหารของเขาดีกว่าเรา อาหารของเขาสิ่งที่เขาใช้สอยนี้ มันประณีตกว่าเรา ประณีตกว่าเราเราอุกิศส่วนกุศลไป มันก็ย้อนกลับมาหาเรา เทียน...เล่มของ เทียนนะเราจุดไปนี่ ก็เทียนก็ดวงเทียนก็แล้วแต่ มันจะสว่างไปข้างหน้า เทียนของเราก็เต็มที เห็น ไหม เทียนของเราไม่เคยต้องอยู่ใน... มันก็สว่างไสวอยู่กับเทียนเล่มนั้น จุดต่อไปก็เล่มมันก็สว่าง มากขึ้นก็เล่ม

หัวใจเหมือนกัน ถ้าหัวใจมีความสุขมันมีสุขขนาดนั้น เราอุกิศส่วนกุศลขนาดไหนขนาด นั้น แต่ความตระหนี่ถี่เหนียวของกิเลส ถ้าความตระหนี่ถี่เหนียวนี้ ความตระหนี่ของมัน มันคิดว่า ถ้าสละออกไปแล้วมันจะพร่องไป มันจะน้อยไป นี่ตระหนี่ในบุญก็ตระหนี่ในบุญนะ ตระหนี่ใน เรื่องต่าง ๆ ก็ตระหนี่ในเรื่องต่าง ๆ ตระหนี่ในบุญ แต่เพราะเป็นญาติของเรา เราไม่ตระหนี่ใน บุญ เราอุกิศส่วนกุศลไปให้เต็มที จากนั้นเป็นเรื่องของเขา

เลี้ยวกลับมาในหัวใจของเรา ถ้าหัวใจเรามีความสุขขึ้นมา หัวใจของเรามีหลักเกณฑ์ขึ้นมา นี่ทาน ศีล ภาวนา เกิดขึ้นจากศีล เราทำคุณงามความดีของเรา นี่ศีลในขอบเขตของเรา เราทำคุณ งามความดีของเรา ความดีของเราเป็นของเรา แต่ความชื่นชมของญาติพี่น้องของเรานี้ ความสุข

เห็นไหม ตระกูลเจริญเพราะเรา เราส่งเสริมความเจริญของตระกูลขึ้นมา ชื่อเสียงเกียรติคุณเจริญขึ้นมา ตระกูลนี้จะยั่งยืนต่อไป เราก็ส่งเสริมของเราต่อไป

ความส่งเสริมของเราทำคุณงามความดี ความดีมันก็เป็นของเรา ของเราโดยธรรมชาติใช่ไหม ธรรมชาติสิ่งนั้น แล้วมันเป็นจากอะไร? จากทาน ศีล ภาวนา เพราะเราเชื่อในศาสนา เราจะไปได้กว้างขวาง ความเชื่อในศาสนา ระยะทางข้างหน้าเปิดขึ้นมาถ้าเราเชื่อเรานี่ มันอัดอั้นในตาของเรา ตาเราตามืดบอดคนนะ คนมืดบอด มืดบอดความคิดมันคิดได้ขนาดนั้น มันก็ว่าได้ขนาดนั้น

แต่ในศาสนาสอนถึงนรกสวรรค์ ถึงความสงบของใจ ถึงสิ้นสุดของกิเลส ถึงความสุขที่เจริญขึ้นมาในหัวใจที่ว่าสิ่งนั้นเป็นที่สิ้นสุดของการเกิดและการตาย การเกิดและการตายนี้คือวัฏวน วนไปตามธรรมชาติของมัน แต่ถ้าสิ้นสุดของการเกิดและการตาย เพราะใจนี้พาเกิด ใจในเมื่อมีเชื่ออยู่ มีเชื่อนี้ก็คิดถึงกัน รำพึงถึงกันเพราะความเชื่อนี้คิดถึงกัน เชื่อคิดถึงกันก็เวียนตายเวียนเกิด เวียนตายเวียนเกิดมาก็เป็นสรรพสัตว์ เป็นสาขกรรม สาขกรรมทำไป

กรรมดีกรรมชั่ว เห็นไหม ถ้ากรรมดีขึ้นมามันก็ทำให้เราอยู่เย็นเป็นสุข กรรมชั่วกรรมที่เราเคยทำไว้มันก็ทำให้เราเป็นทุกข์ ความเป็นทุกข์เป็นสุขอันนั้น นี่มันให้โดยธรรมชาติของมัน มันให้โดยสิ่งที่เรากระทำมาแล้วมันถึงให้ผล สิ่งที่ให้ผลนี้มันก็ยกใจของเรา ถ้าเราเจ็บอันนี้มาเป็นคติสอนใจ เราจะทำคุณงามความดีต่อไป

นี่ปัจจุบันไง กรรมเก่ากรรมใหม่ กรรมเก่าเป็นกรรมเก่าที่เราแก้ไขไม่ได้ สิ่งที่เราแก้ไขไม่ได้มันเป็นอดีตอนาคตไปแล้ว ปล่อยมันไปตามอดีตอนาคต แล้วเราสร้างปัจจุบันของเราขึ้นมา เราขึ้นของเราขึ้นมาให้ได้ ถ้าเราสร้างของเราขึ้นมาในปัจจุบันนี้ กรรมปัจจุบัน เห็นไหม กรรมดีต้องเป็นกรรมดี กรรมชั่วต้องเป็นกรรมชั่ว แล้วมันก็ให้ผลอย่างที่เราได้เห็นมานี้ ถ้าเราเชื่อตรงนั้น พระพุทธเจ้าบอกว่า “สิ่งใด ๆ ทำไปแล้ว แล้วคิดถึงย้อนหลังแล้วเสียใจ สิ่งนั้นไม่ดีเลย”

แต่ปัจจุบันกรรมนี้ ปัจจุบันที่เราเกิดขึ้นมา เรายับยั้งใจเราได้ไหม ถ้ายับยั้งใจเราได้เนี่ย ยับยั้งใจที่จะทำสิ่งที่ความพอใจของใจ ความพอใจของใจนั้นกิเลสมันพาคิดอยู่แล้ว กิเลสคือว่า

ความที่ต่อต้านสิ่งสังคมาต่าง ๆ สังคมให้โทษกับเรา ทุกคนให้โทษกับเรา กิเลสมันไม่เคยมองตัวมันเองว่ามันให้โทษกับใจดวงนั้นที่ให้เราร้อนนะ มันจะคิดว่า “ทำไมเป็นอย่างนั้น? ทำไมเป็นอย่างนั้น?” สิ่งต่าง ๆ ทำไมบีบคั้นเรามาก สิ่งต่าง ๆ ที่บีบคั้นเราเข้ามานั้น เขาอยู่ของเขาโดยอย่างนั้น ต้นไม้ต้นหนึ่งปลูกอยู่ข้างทางนะ ถ้าเราเห็นว่าสิ่งนั้นสวย เอ้อ...พอดีสวย ถ้าวันไหนใจเราไม่พอใจ ต้นไม้ต้นนั้นมันจะขวางหูขวางตาไปหมดเลย

นี่ก็เหมือนกัน สังคมรอบข้างที่เขาเป็นอยู่นั้น เขาเป็นโดยปกติของเขา ถ้าเรามีความสุข สิ่งนั้นให้สนองเป็นความสุข เราอยู่ในสังคมมีความสุขมาก ถ้าใจเราเป็นความทุกข์นะ ใจเราขัดข้องหมองใจ เราจะมองสังคมนั้น เราจะต่อต้านสังคมนั้น สังคมนั้นให้โทษกับเรา สังคมนั้นรังแกเรา นี่เรามองสังคมไป เรามองสิ่งข้างนอกใจ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนให้รักษาที่ใจของเรา รักษาที่กิเลสของเรา

เราลืมตาขึ้นมา ๆ เราก็ใส่แว่นตาสีใส สีสนของแว่นตานั้นทำให้เรามองสังคมเป็นอย่างนั้น ถ้าแว่นตาของเราสว่าง แว่นตาของเราเป็นแว่นตาขยาย เราจะเห็นสังคมมากขึ้นไปกว่านั้น สังคมเป็นแบบนี้เพราะบุญกุศล เพราะกรรมของเขาทำมา สภากรรม กรรมที่เวลาเราเกิดมาในประเทศไทยชาตินี้ ที่มันเป็นไปในระบบเศรษฐกิจเห็นไหม มันเป็นไปทั่วประเทศเลย สภาคะคือเป็นกรรมร่วมกันทั้งหมดเลย นี่กรรมร่วมกันทำให้เป็นไป ที่นี้กรรมของเรา กรรมเอกเทศของเราล่ะ?

ถ้าเราสร้างของเรานะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกแล้ว “หน่วยของสังคมคือมนุษย์” ถ้ามนุษย์ทุกคนทำคุณงามความดี มนุษย์คนนั้นทำคุณงามความดีก่อน มนุษย์คนนั้นเป็นคนสุขขึ้นมาก่อน แล้วมนุษย์ทุกคนเป็นคนดี สังคมจะดีไม่ดี สังคมดีโดยธรรมชาติเพราะมนุษย์ทุกคนเป็นคนดี มนุษย์ทุกคนไม่เป็นคนดีสังคมนั้นก็ปั่นป่วนไป สังคมปั่นป่วนเพราะมนุษย์นั้นมนุษย์เองที่ทำให้สังคมนั้นปั่นป่วนไป

ถ้าเราคิดว่าเราไปโทษสังคม โทษสังคมหมด มันแก้ไขกันไม่ได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ย้อนกลับมาแก้ที่เหตุนะ แก้ที่เริ่มต้นของหน่วยที่รวมเป็นสังคม มนุษย์คนหนึ่งอยู่นี้ อยากจะมีเพื่อน อยากมีที่ปรึกษา เวลาที่มีสองมีสามขึ้นไปมันก็ขัดข้อง ความขัดใจกันก็จะเกิดขึ้นมา

นี่ย้อนกลับมา ถ้ามนุษย์คนนั้นเป็นคนดีละ มนุษย์คนนั้นให้อภัยต่อกัน มนุษย์คนนั้นยอมรับสิ่งต่าง ๆ มนุษย์คนนั้นยอมรับแก้ไข แล้วมนุษย์คนนั้นเป็นผู้นำ เห็นไหม ถ้าเราเป็นคนดีนะ เราสามารถชักนำสังคมได้ สังคมจะยอมรับคนดีนั้น สังคมเห็นคนดีนั้นยอมรับคนดีนั้น แล้วคนดีนั้นจะเป็นผู้ชี้นำสังคม

นี่มันจะเป็นดีขึ้นไป เพราะย้อนกลับมาดูแก้ไขที่เรา แก้ได้ที่หัวใจ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนเรื่องของกิเลสทั้งนั้น กิเลสนี้เป็นภัย ในความคิดที่มันแตกแยกออกไปจากกิเลสนี้ กิเลสเป็นภัย ถ้าเราแก้ไขกิเลสได้หมด กิเลสหมดสิ้นไปจากใจ มันจะเห็นเรื่องสภาวะอย่างที่เรารู้สึกอยู่ที่นี่ มันเป็นโดยธรรม มันเป็นโดยสัจจะความจริง ทุกคนเกิดมาต้องตายทั้งหมด เราก็ต้องตายไปวันหนึ่ง แต่เขาเป็นไปแล้วหน้าแล้ว สัจธรรมเป็นแบบนั้น

แต่เรายังไม่รู้สัจธรรมเราก็มีความน้อยเนื้อต่ำใจในความคิดของเรา สัจธรรมคือว่าสรรพสิ่งนี้ต้องแปรสภาพ ต้องเคลื่อนไปโดยธรรมชาติของมันอย่างนี้หมดเลย ในเมื่อเรามีอย่างนี้แล้ว เราเข้าใจสภาวะธรรม สภาวะตามความเป็นจริงแล้ว เราเชื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราถึงได้ทำบุญกุศลนี้แผ่ถึงกันไง เราถึงจะอยู่คนละสถานะ แต่ก็ส่งถึงกัน เกาะเกี่ยวกันด้วยเรื่องของบุญกุศลอันนี้ มันจะพาไปถึงกัน เอวัง